

ДӘСТҮР ДӘРІПТЕЛЕТІН МЕЙРАМ

3 - бетте

ОКУНУЛИСЬ В ИСТОРИЮ

6 - бетте

ПОЛКОВОДЕЦ, ИЗМЕНИВШИЙ ХОД ИСТОРИИ

7 - бетте

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ГАЗЕТ

SARBAZ

№12
(2127)
20 наурыз
2024 жыл

газет 1929 жылдың
7 қарашасынан
бастап шығады

facebook.com/sarbaz.kz | instagram.com/sarbaz.kz | vk.com/sarbaz.kz | twitter / @SarbazKz

ҚҰРМЕТТІ ГЕНЕРАЛДАР МЕН ОФИЦЕРЛЕР! СЕРЖАНТТАР МЕН САРБАЗДАР! ҚАДІРЛІ ОТАНДАСТАР

Сіздерді көктем мерекесі – Наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймын!
Наурыз – ежелден жыл бастауы, жаңару мерекесі.
Қарулы күштер де барша Қазақстан халқымен бірге бұл мерекені әрдайым көтеріңкі көңіл-күймен, кең пейілмен ерекше қарсы алады.
Мемлекет басшысының бастамасымен биылдан бастап Наурыз мерекесі жаңа форматта өткізіліп жатыр. Көпұлтты халқымыз үшін бұл күн жаңа тарихымыздағы тың өзгерістерге жол ашқан саяси кезеңнің бастауы болды.
Бүгінде бұл мереке ел бірлігінің жарқын символына айналды. Татулық, тұрақтылық және ұлтаралық келісім мемлекетіміздің үйлесімді дамуының іргетасы әрі зор жеңістерінің кепілі екенін айғақтайды. Біз әскери адамдар тәуелсіздіктің осы негізгі құндылықтарын көздің қарашығындай сақтап, оны әрі қарай нығайтуға тиіспіз.
Ұлтымыздың ұлық мерекесі – Наурыз мейрамында барша әскери қызметшілердің мемлекетіміздің қорғаныс қабілетін арттырудағы жанқиярлық еңбегіне табыс тілеймін.
Ұлт рухының биіктігі мен салт-дәстүріміздің салтанатын паш етер Ұлыстың ұлы күні шаңырақтарыңызға қуаныш-шаттығымен, бақ-берекесімен келсін!
Әз-Наурыз елімізге ырыс, несібе әкелсін! Отбасыларыңызға жылылық сыйласын. Айналамыз аман, төңірегіміз түгел, бауырымыз бүтін болғай!
Ұлыс оң болсын! Ақ мол болсын!

УВАЖАЕМЫЕ СОЛДАТЫ И СЕРЖАНТЫ, ОФИЦЕРЫ И ГЕНЕРАЛЫ! ДОРОГИЕ СООТЕЧЕСТВЕННИКИ!

В Республике Казахстан стало доброй традицией всенародно отмечать праздник Наурыз мейрамы - самый знаменательный праздник восточных народов, олицетворяющий мир, счастье, радость и процветание.

Наурыз мейрамы, пришедший к нам из глубокой древности, сегодня отмечается как праздник весны, обновления и созидания, братской дружбы и национального согласия. С этого года Наурыз в нашей стране празднуется по-новому. Нововведение получило название Наурызнама. Новый формат одного из главных праздников символизирует начало нового года, а каждый день периода посвящен определенной теме и ценности, отражающей богатство и многообразие казахстанской культуры и общества. Декада Наурызнама охватит все сферы жизни общества – от благотворительности и культурных мероприятий до национальных традиций и экологических акций. Военнослужащие и члены их семей не остаются в стороне и принимают самое активное участие в проведении всего цикла праздника в эти дни.

Сегодня вместе со своей страной обновляются, крепнут и Вооруженные Силы, являющиеся надежным оплотом созидательного и мирного труда граждан Казахстана. И это символично, поскольку преемственность поколений у каждого казахстанца вливается с молоком матери, ибо испокон веков казахские батыры черпали свою силу от родной земли, давшей им радость жизни, земли-матери, на защиту которой наши предки поднимались все как один, подчас жертвуя своими жизнями ради жизни других, тех, кто придет им на смену.

От всего сердца поздравляю всех с праздником Наурыз!
Желаю всем мира и обновления, согласия и солидарности.
Пусть этот светлый праздник принесет нам, нашему народу достаток и процветание.

Құрметпен,
Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі
генерал-полковник Р. Жақсылықов

ҚОРҒАНЫС МИНИСТРЛІГІНДЕ ТҮРКИЯ ӨКІЛДЕРІМЕН ХАТТАМАЛЫҚ КЕЗДЕСУ ӨТТІ

Қорғаныс ведомствосының басшысы генерал-полковник Руслан Жақсылықов Түркия Ұлттық Қорғаныс министрінің орынбасары Билал Дурдалының басшылығымен келген шетелдік делегацияны қабылдады.

Оның құрамында қорғаныс ведомствосының, Қазақстандағы Түркия Елшілігінің және қорғаныс-өнеркәсіп кешені кәсіпорындарының өкілдері бар.

Кездесу барысында тараптар әскери-техникалық ынтымақтастық аясындағы қарым-қатынастың аспектілерін талқылады.

ЕКІЖАҚТЫ КОМАНДАЛЫҚ-ШТАБТЫҚ ОҚУ-ЖАТТЫҒУЫ

31775 әскери бөліміне қарайтын шабуылдау батальонының елді мекендегі шартты қарсыласты жою жөніндегі іс-қимылы Саран қаласының өнеркәсіптік аймағында жүргізілді.

Оқу-жаттығудың белсенді кезеңін Қорғаныс министрінің бірінші орынбасары – Қарулы Күштер Бас штабының бастығы генерал-лейтенант Сұлтан Камалетдинов бақылады.

Оқу-жаттығудың жоспары бойынша Саран қаласының өнеркәсіптік аймағында шартты қарсыластың бары белгілі болды. Әскери қызметшілер ұшқышсыз басқарылатын құрылғылардың көмегімен жергілікті жерге барлау жүргізді.

– Содырлардың құтылып кетуіне жол бермеу және қо-

сымша күштердің келу мүмкіндігін болдырмау үшін батальон командирі нысананы айнала қоршау туралы шешім қабылдады. Қарсыласты адастыру мақсатында маневр қолданылды, екінші бағытқа да шабуылдау әрекеттері жүргізілді, – деді «Астана» өңірлік қолбасшылығы әскерлері қолбасшысының жауынгерлік даярлық жөніндегі орынбасары подполковник Аслан Кітапбаев.

Одан өзге жауынгерлік барлау күзеті мен инженерлік-саперлік бөлімше атыс нүктелерін анықтап, қарсыластың резервін жойды.

КАЗАХСТАНСКИЕ МИРОТВОРЦЫ ПРИСТУПИЛИ К ПОВСЕДНЕВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

На Голанских высотах наряду с ознакомлением с инфраструктурой базы и алгоритмом действий сил быстрого реагирования миссии ООН военнослужащие национального миротворческого контингента приступили к повседневной деятельности.

Казахстанские миротворцы принимают базу, дела и обязанности у ирландского миротворческого контингента. Предшественники провели для наших военнослужащих ознакомительную экскурсию по базе Фауар, где располагается штаб миссии. Именно отсюда производится управление всеми компонентами миссии.

– Наше подразделение является резервом командующего миссией. Он может задействовать его для выполнения разных задач, в том числе в кризисные моменты, – пояснил старший офицер Департамента международного сотрудничества Министерства обороны РК подполковник Илияс Мустафин.

Ирландские военнослужащие провели занятия по порядку действий сил быстрого реагирования, распределению функций, ознакомили с зонами ответственности и особенностями службы на Голанских высотах.

В рамках повседневной деятельности

военнослужащие занимаются обслуживанием военной техники и установкой боевых модулей на бронированные колесные машины, обустройством быта, подготовкой к выполнению задач.

– Идет ознакомление с процессом обеспечения, которое включает в себя снабжение питьевой водой, продуктами питания, ГСМ и так далее, – уточнил заместитель начальника Центра миротворческих операций Минобороны РК подполковник Рустам Жанжуменов. – Все это требует взаимодействия с различными компонентами миссии.

Кроме того, подразделение материально-технического обеспечения занимается установкой парко-гаражного оборудования для проведения ремонта машин, специальных контейнеров для хранения имеющегося оружия и боеприпасов.

Стоит отметить, что в составе миссии «Силы ООН по наблюдению за разъединением» несут службу 1500 военнослужащих из 12 стран мира.

ОТПРАВНАЯ ТОЧКА ДЛЯ ПОСТРОЕНИЯ КАРЬЕРЫ

Инициатива Министерства обороны, направленная на предоставление образовательных льгот отслужившим в армии гражданам, получила одобрение в Парламенте.

Этому событию предшествовала последовательная, кропотливая работа с депутатским корпусом, руководством государственных органов, силовых структур и вузов.

Отметим, что ранее реализация проекта оборонного ведомства по выделению квот солдатам строилась на достигнутых с вузами договоренностях об обучении их за счет учебного заведения. Теперь же, после законодательного закрепления преференций для отслуживших в армии граждан, их обучение будет осуществляться за счет государства.

Ежегодно более 35 тыс. казахстанцев призываются на срочную воинскую службу. Для них проект министерства может стать отправной точкой для построения успешной профессиональной карьеры.

Законодательные новации коснулись норм двух законов: статьи 50-1 «О воинской службе и статусе военнослужащих» и статьи 26 «Об образовании».

Изменения и дополнения определяют гарантии для граждан, выслуживших установленный срок воинской службы. В течение года со дня увольнения они имеют право на поступление в высшие военные, специальные учебные заведения, в организации высшего и послевузовского образования на бесплатной основе без учета результатов ЕНТ и

экзаменов.

Зачисление в гражданские вузы осуществляется в пределах квот, установленных законодательством страны, за исключением образовательных программ медицинского, фармацевтического и педагогического образования.

Право на бесплатное обучение получают наиболее достойные, дисциплинированные военнослужащие, достигшие в период срочной воинской службы высоких результатов в боевой подготовке. Все данные об успехах и достижениях претендентов фиксируются на цифровой платформе «Срочники 2.0», размещенной на сайте Минобороны. Распределение мест в высшие учебные заведения для обучения на льготных условиях проводится два раза в год комиссией, организованной Министерством обороны.

Граждане же, решившие поступить в вузы без учета результатов ЕНТ и экзаменов на возмездной основе, могут воспользоваться этим правом в течение двух лет со дня увольнения.

Существенным бонусом станет также предоставление приоритетного права на получение жилья в общежитии на время первого года обучения в высшем учебном заведении.

С ВОЛЕЙ К ПОБЕДЕ

XXI спартакиада Десантно-штурмовых войск по многоборью прошла на базе войсковой части 32363 и охватила свыше 30 офицеров и военнослужащих по контракту Алматинского, Конаевского и Жетысуского гарнизонов в составе шести команд.

В течение трех дней военнослужащие состязались в упражнениях, требующих меткости, точности, выносливости и высокой физической подготовленности.

Военно-спортивный комплекс включает в себя стрельбу из автомата Калашникова, метание мундзак гранаты на дальность, силовые упражнения и бег на дистанции 100 и 3000 метров.

– Результаты спартакиады говорят о заинтересованности военнослужащих в повышении своей спортивной формы. Ведь это основа боевой подготовки каждого воина. От результата каждого зависит боевая мощь подразделения, воинской части и войск в целом, – отметил офицер управления боевой подготовки управления командующего Десантно-штурмовыми войсками майор Марат Агамбаев.

В личном первенстве победил гвардии старший сержант Бексултан Сайфулла из войсковой части 32363, на втором и третьем местах военнослужащие Жетысуского гарнизона сержанты Аскар Сейдахмет и Алмас Есбосынов. Оба проходят службу в войсковой части 18404.

В командном первенстве «золото» завоевала сборная войсковой части 32363 Конаевского гарнизона, «серебро» – команда войсковой части 18404 (г. Талдыкорган) и «бронзу» – военнослужащие алматинской десантно-штурмовой бригады имени Райымбек батыра (в/ч 61993).

Торжественная церемония награждения победителей соревнований состоялась во Дворце культуры города Конаева, где коллектив индустриальной самостоятельности 35-й гвардейской десантно-штурмовой бригады поставил зрелищный концерт.

Остается добавить, что пятеро участников спартакиады выполнили нормативы на присвоение спортивного звания «мастер спорта Республики Казахстан».

МОРСКИЕ МАНЕВРЫ

В казахстанском секторе Каспийского моря состоялось командно-штабное учение с участием кораблей Военно-морских сил, департамента Пограничной службы Комитета национальной безопасности по Мангистауской области и военной авиации.

Учение прошло под руководством главнокомандующего Военно-морскими силами Вооруженных Сил РК контр-адмирала Сакена Бекжанова.

Маневры на море направлены на улучшение координации и практических навыков управления частями Военно-морских сил и департамента Пограничной службы, повышение боеготовности личного состава.

В них были задействованы ракетно-артиллерийские корабли «Казахстан», «Сарыарка», «Мангистау», минно-тральный корабль «Алатау», противодиверсионные катера «Сергек», «Кайсар» Военно-морских сил, корабли и катера Пограничной службы, военная авиация. Общее число участников превысило тысячу человек.

Экипажи кораблей выполнили нормативы по подготовке и ведению боевых действий Военно-морскими силами в конфликтах низкой интенсивности.

– В рамках учений отрабатывались вопросы по защите и обороне морской экономической деятельности в казахстанском секторе Каспийского моря. Были выполнены боевые упражнения, артиллерийские стрельбы по надводным и воздушным целям условного противника. Особое внимание было уделено взаимодействию с другими органами управления, – отметил контр-адмирал Сакен Бекжанов.

Стоит отметить, что такие учения не только способствуют подготовке казахстанских военнослужащих к решению различных задач, но и укрепляют оборонные возможности страны в акватории Каспийского моря.

БИТВЫ ШАХМАТНЫХ ИНТЕЛЛЕКТУАЛОВ

В Национальном военно-патриотическом центре в рамках XIV Спартакиады среди структурных подразделений Министерства обороны, Генерального штаба и Вооруженных Сил РК прошел чемпионат по шахматам.

Организатором состязаний выступил Спортивный комитет Министерства обороны – Центральный спортивный клуб. В них приняли участие более 50 представителей Минобороны, Генштаба и Вооруженных Сил.

Поздравить мастеров интеллектуального состязания пришли представители руководства Министерства обороны и Казахской Федерации шахмат. Отметив соревновательный дух турнира, заместитель министра обороны Шайх-Хасан Жазыкбаев пожелал его участникам новых достижений и побед.

– В нашем ведомстве шахматные турниры уже стали доброй традицией. Этот вид спорта очень полезен для военнослужащих, которым нередко приходится работать в стрессовых ситуациях и в условиях ограниченного времени. Ведь шахматы развивают логическое мышление и умение быстро принимать решение, – дополнил он.

Чемпионат проводился по швейцарской системе в 9 туров. Его итоги оценивались по двум группам.

Вице-президент Казахской Федерации шахмат Есенов Марат озвучил приветственное слово ее президента Тимура Турлова. В нем отмечена большая заинтересованность государственных органов в продвижении шахмат среди сотрудников, в структурных подразделениях и в подведомственных организациях.

– Для нас это важный маркер растущей популярности любительского шахмат, и мы будем всячески поддерживать подобные корпоративные истории. Сотрудничество с Министерством обороны – отличная возможность приобщить к шахматам тысячи человек. Считаю, что полученные во время шахматных партий навыки и качества, которые развивает этот вид спорта, крайне важны для военнослужащих, – отмечено в обращении Тимура Турлова.

По итогам шахматных баталий в первой группе чемпионский кубок завоевала команда Центра по контролю над вооружениями и обеспечению инспекций, на втором месте – Центр военных представительства, на третьем – Департамент защиты государственных секретов.

В личном зачете среди мужчин «золото» завоевал подполковник Мухамедаль Байғұлов (Департамент инженерных войск), «серебро» – старший сержант Аман Утешалиев (Департамент защиты государственных секретов), «бронзу» – подполковник Асылхан Мусаев (Департамент безопасности полетов государственной авиации).

Среди женщин в личном зачете победила сержант Дана Рахимжанова (Центр по контролю над

вооружениями и обеспечению инспекций), второе место у младшего сержанта Дәуренгүл Нұрланқызы (Департамент боевой подготовки), третье – у сержанта Ботагоз Шалабаевой (Департамент связи).

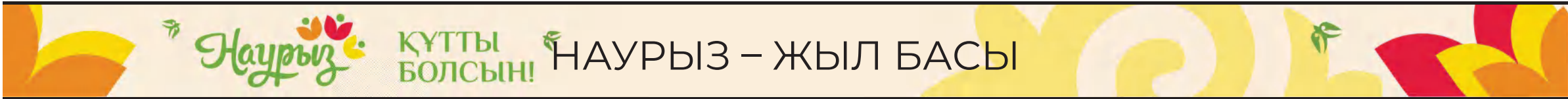
Во второй группе победила сборная Национального военно-патриотического центра, «серебро» – у шахматистов Государственного военно-исторического музея, «бронзы» удостоилась команда Главного управления государственных закупок.

В личном зачете среди мужчин лучшим стал майор Артур Карпехов (Управление начальника Вооружения), на второй позиции – служащий Вооруженных сил Унербек Умралин (Государственный военно-исторический музей), на третьей – служащий Вооруженных сил Радик Мухамедиев (Национальный военно-патриотический центр).

У женщин отличилась младший сержант Райхан Жакупова (Управление начальника Тыла). Второе место присуждено майору юстиции Жанар Абзал (Главное управление государственных закупок), третье – младшему сержанту Инжу Тезекбаевой (Национальный военно-патриотический центр).

Кроме того, номинации «За волю к победе» были удостоены майор Галымжан Абдалиев (Главное управление военной полиции) и лейтенант Сандуғаш Ахметова (Государственный военно-исторический музей). В номинации «За активное участие» отмечена команда Главного управления военной инфраструктуры.

Победители и призеры чемпионата в командном и личном зачете были награждены кубками, медалями и грамотами.

ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ

Наурыз – табиғаттың қайта түлеп, тіршілік атаулының жаңаратын кезі. Санғасырлық тарихы бар Ұлыстың ұлы күні Орта Азия халықтарының Жаңа жылы саналады.

Өзбекстан, Пәкістан, Тәжікстан, Түрікменстан және Түркия атынан Наурызды адамзаттың материалдық емес, мәдени мұра тізіміне енгізді.

Қазақстанның батысында Наурыз мерекесі 14 наурыздан басталады және «амал» немесе «көрісу» деп аталады. Халық қыстан аман-есен шыққанына қуанып, бір-бірімен төс қағыстырып, құшақтасып амандасады. Жақсы тілектер айтып, жастар жағы үлкендерге сәлем бере барып, батасын алады. Көрісу мейрамы бір күннің аясымен шектеліп қалмайды, жыл бойы жалғаса береді.

Наурыз мейрамын қалай тойлайды?

«Наурызда Самарқанның көк тасы да жібиді» деген сөздің астарында үлкен мән жатыр. Наурыз тек күн мен түн теңесіп, тіршілік атаулыға жан бітетін мейрам емес. Бұл – бірлік пен еңбектің, мейірімділік пен ізгіліктің, достық пен татулықтың мерекесі. Наурыз мейрамында бұрын ренжісіп жүргендер өкпе-ренішін ұмытып, татуласады, бір-біріне кешіріммен қарайды. Таң атысымен бір-бірінің үйіне кіріп, құтты болсын айтады, үйлерінің алдын, аулаларын кір-қоқыстан тазартып, ағаш отырғызады, гүл егеді. Әр жерде көкпар, қыз қуу, қазақ күресі секілді ұлттық ойындардан жарыс ұйымдастырылады, ән шырқалады, би биленеді, қыз-жігіттер алтыбақан тебеді.

Ауыл ақсақалдары араздасып қалған бауырлас ел, ағайын, дос-жарандарды бір дастарқаннан дәм таттырып табыстырған, жетімдерді үйлендіріп, жеке отау еткен. Қараусыз қалған кембағал жандарды жақын туыстарының қарауына берген. Жұтқа ұшырап қиналғандарға жылу жинап берген.

Сонымен қатар, міндетті түрде Наурыз мейрамының дәстүрлі тағамы – Наурыз көже дайындалады. Наурыз көжеге ең кемі жеті түрлі дәм қосылады. Оған қойдың басы мен сүр ет салып пісірілуі – қыс тағамымен (етпен) қоштасуды, құрамына ақтың қосылуы – жаз тағамымен (сүт, ақ) қауышуды білдіреді.

Мейрамның шығу тарихы

Наурыз мейрамын әлем халықтарының көпшілігі ертеден тойлап келеді. Кейбір деректерге сүйенсек, Наурыз мейрамы Орта Азия халықтары арасында бес мың жыл бойы аталып өтуде. Бұл мейрамды ежелгі гректер «патрикс», тәжіктер «гүл гардон», «бәйшешек», хорезмдіктер «наусарджи», татарлар «нардуған», буряттар «сагаан сара», армяндар «наварсарди», чуваштар «норис ояхе» деп түрліше атаған. Әбу Райхан Бируни, Омар Найям және тағы басқа ғұламалардың еңбектерінен Ұлыстың ұлы күнін мерекелеуге қатысты мағлұматтарды көп кездестіруге болады.

Мәселен, парсы тілдес халықтар Наурыз мейрамын бірнеше күн тойлаған. Әр жерге от жағып, оған май құятын болған, жаңа өңген жеті дөңге қарап, болашақты болжаған. Наурыз жаңару, жаңғыру мерекесі болғандықтан, ескі-құсқы киімдерден арылып, ескірген шыны аяқты сындырған.

Наурыз сөзі парсы тілінен аударғанда «жаңа күн» деген мағынаны білдіреді. Қазақ халқы Наурыз

мейрамын күн мен түн теңесетін, жаңа жылдың басталар шағында тойлаған. Ұлыстың ұлы күнін «Армысың, әз-Наурыз» деп қарсы алған. 21 наурызда Жер иесі – Қыдыр ата ел-елді аралап, бақыт сыйлайды, бата береді деген наным-сенім бар.

Наурыз қазақ жерінде сан ғасырлардан бері тойланып, ұрпақтан-ұрпаққа мұра болып келе жатса да, Кеңес үкіметі бұл мерекені «дін мейрам» деп танып, 1926 жылы ресми түрде тойлауға үзілді-кесілді тыйым салды. Көктемнің шуақты мейрамы салт-дәстүрді берік ұстанған қазақ отбасыларында ғана жасырын түрде аталып өтті. Осылайша қазақ жерінде 62 жыл бойы ұмыт болған Наурыз мейрамы 1988 жылы қайта жаңғырды.

Қазақстан Президентінің Жарлығымен елімізде Наурыз мейрамы 2010 жылдан бері үш күн тойланады. БҰҰ Бас Ассамблеясының қарарымен 2010 жылы Наурыз халықаралық мейрам мәртебесіне ие болды. Ал 2016 жылы ЮНЕСКО 12 ел – Ауғанстан, Әзербайжан, Үндістан, Иран, Ирак, Қазақстан, Қырғызстан,

ДӘСТҮР ДӘРІПТЕЛЕТІН МЕЙРАМ

Қазақ халқы күн мен түннің теңелген мерекесін 3 мың жылдан бері тойлап келеді екен. Төрт түлік мал төлдеп, барлық жәндік пен өсімдіктерге жан бітетін ай. Самарқанның көк тасы жібітін күн. Сондықтан да тылсым табиғаттың ғажайыптарын терең түсінген бабаларымыз Наурызды іс жүзінде Жылдың басы деп есептеген.

Данышпан ата-бабаларымыз осы күнді табиғаттың айрықша белгілерін ескере отырып белгілеген. Наурыз айын ерекше қасиеті бар ай ретінде бағалаған. Наурыз – қазақ халқы үшін бірліктің, татулықтың, ізгіліктің, еңбектің, бақыттың мерекесі. Бұл күні жақсы тілек тілеп, құттықтап, ренжіскендер кешірім сұрап, табысу сияқты адамгершілік жасалуы керек. Сөйтіп, осынау ізгілік мерекесінде адамдар кешірімділікке, татулыққа ұйысады. Бұл – кейінгі ұрпаққа өнеге. Наурыз мерекесі қарсаңында атқарылатын бірқатар амалдар бар.

Тасаттық – «Жауын тілеу» амалы. Кей жылдары көктем жауын-шашынсыз болады. Сол кезде ел болып жиналып, қан шығарып, яғни мал сойып, Алладан тілеу тілейді. Оны адамдардың ниеті, пейілі, шынайы жүрекпен сұрауы маңызды.

Наурыз бата. «Батамен ел көгерер, жаңбырмен жер көгерер» деп халқымыз текке айтпаса керек. Сондықтан айтулы мереке күндері үлкен, құрметті ақсақалдардан, аузы дуалы кісілерден бата алуға тырысу керек.

Наурызда сыйлық беру дәстүрі. Сыйлық жасау адамдар арасында достық пен сүйіспеншілікті нығайтады. Бұған аса көп шығындалудың қажеті шамалы. Алдымен ата-анаға, іні, бауыр, қарындасқа, жеңгелерге аз да болса көптей көрінетін орамал, гүл, тақия, қаламсап сияқты заттарды шын көңілден сыйға тартса, олардың бір маркайып қалары сөзсіз. Наурызда кәде-сый жасауды ұмытпаған жөн.

Наурызда сәлем беру дәстүрі. Бұрынғылардан қалған «Сәлем түзелмей, әлем түзелмейді» дейтін аталы сөз бар. «Сәлем» бұл араб тіліндегі «ас сәлем» сөзі, мағынасы «тынғыштық, бейбітшілік, амандық»

есендік» дегенді білдіреді. Әрқашан бірінші болып сәлем беруге тырысқан жөн.

Ағаш отырғызу – сауапты іс. Наурыз мерекесінде адамдар табиғатқа ерекше қамқорлық жасап отырған. Әркім өз үйінің маңайын, арықтарын тазартып, ағаш отырғызып, өскіндердің тез жанданып, көктемге қамқорлықпен қарағаны жөн. Бұл игілікті іс соңғы кездері, әсіресе, жастар тарапынан үлкен қолдау табады. Олай дейтініміз, көктем басталғанда гарнизон басшылығы мен жеке құрамы сенбілікке шығып, ағаш отырғызу мен тазарту жұмыстарын белсенділікпен жүргізуде. Өздері тазартқан арыққа және отырғызған ағаштарына өздері үмітпен қарайды, қорғап жүреді. Бұны тәрбиелік іс деп түсінген жөн.

Ұлыстың ұлы күні жұмыс істемейді, іс бастамайды, ешкімді ренжітпейді, өзі де ренжімейді, дауыс көтермейді. 2009 жылдан бері Елбасының Жарлығымен Наурыз мерекесі үш күн мерекеленетін болды. Уақыт пен мемлекет талабын ескере келіп, Наурыз мерекесін биылғы 2021 жылдан бастап 14-22 наурыз аралығында елдік ауқымда фестиваль түрінде атап өту ұсынылды. «Бұл жоба 2009 жылдан бастап қолға алынып, бірқатар өңірлерде сынақтан өтіп, атрибуттары қалыптасып, елдік ауқымда пайдалануға әбден әзірленді. Атап айтқанда, 2013 жылы Оңтүстік Қазақстан облысында басталған Наурызды жаңаша мерекелеуге 2015 жылы Елбасы Н.Назарбаев қатысып: «Ұлыстың ұлы күні қарсаңында осы сіздердің өңірде 9 күнге 9 атау беріп, әр күнді өз-Наурызға тән ізгі істермен өткізу – құптарлық бастама. Бұл барлық өңірлерге таратуға жарайтын мәселе», - деп ризалығын білдіргені бар. Наурыз мейрамының күндерін қазақ ұғымындағы киелі 9 санымен шектеу дұрыс болмақ. Бұл тарихи ақпарат көздеріне де сәйкес. Осы күндерді жастарды жоғары саналылыққа, әдептілікке, бауырмалдыққа баулуға жұмсаған абзал. Наурызды тойлауға арналған іс-шараларды өткізу барысында ізденіп, оқып, үлкендерден сұрап, неғұрлым салт-дәстүрлерімізді тамаша етіп көрсетуге тырысқан жөн, ондағы басты бағыт істеген шараның шынайылығында. Тәуелсіз еліміздің туының тұғырына берік топтасып, болып жатқан саналы жағдайларды дұрыс түсініп, оған жоғары саналылық танытып, қымбат қазынамыз – салт-дәстүрлерімізді дамытып, бауырмалдық пен ізгілікті сақтайық.

Сіздерді өз-Наурыз мерекесімен шын жүректен құттықтаймын. Әр шаңырақта шаттық, қуаныш орнап, еліміз, жұртымыз тыныш болсын. Наурыз мерекесі толағай табыстар мен жақсылықтар әкелсін. Ақ мол болсын!

Ұлыстың ұлы күні - Әз-Наурыз мейрамына!

*Әз-Наурыз - Ұлыстың ұлы күні,
Алтыбақан аясы, ән мен жыры.
Майғат та бусанып тіріледі,
Теңеліп бар әлемнің күн мен түні.*

*Дәл осы күн үйге нұр кіреді екен,
Халқымыз жаңа күн деп біледі екен.
Айтқан тілек айнымай келетін күн,
Себебі Құдыр атам жүреді екен.*

*Төс қағысып достасқан құдалары,
Берілген қалың мал деп сұрағаны.
Ауыл ара не шалай, жырақ болса,
Совьмдардан сақтасқан сибәғаны.*

*Ізі дәстүр сақталып қалғандардан,
Көжесі жеті түрлі тағамдардан.
Берекелі дастарқан, есік ашық,
Ет піскен, бұ бұрқырап қазандардан.*

*Уақыт жұлжып, ілгері көш барады,
Көнеген дәстүр-салтты еске алады.
Теңге іліп, садақ тартып, асық атып,
Тұсау кесіп, жүргізген жас баланы.*

*Келін алып, бет ашу салтымызда,
Құда түсіп сыйласқан халқымыз да.
Аламан, көкпар тарту, аударыспақ,
Артырған ежелден-ақ даңқымызды.*

*Қазақша күрес қандай, шойын палуан,
Елті жеңсе өлкеті мойындаған.
Қыз қуу, ақ сүйек пен арқан тарту,
Ләңгі тепсең секіріп ойын қанған.*

*Жауырымен болжаған болашақты,
Көрікел, әулие-әмбеб жол ашады.
Майғатпен сырласып көп көргендер,
Қырық бір құмалақпен бал ашады.*

*Ғаламторсыз ескілер өмір сүрген,
Ауа-райды жылдыздан болжап білген,
Не деген өнегелі қазақ халқы,
Жеті атаға толғанды үйлендірген.*

*Салт-дәстүр қазынамыз
өлмейтіндей,
Ұстап, көзбен көрмеген сенбейтіндей.
Тазалыққа баулитын дағдымыз бар,
Шүмек салып, бесікке бөлейтіндей.*

*Салт-дәстүр халқымыздан үзілмеген,
Изілік тамыр тартқан ізгілерден.
Көрімдік, сүйіншілер толастамас,
Жалғасын тауып көне ізгіменен.*

*Бастаңғы, тоқымқағар, кетер аяқ,
Күбі, мес, кепкен қарын ыдыс-аяқ.
Қасиет бойға сізген қазекемде,
Болмауы аталғанның некен саяқ.*

*Түс жору, тамыр ұстау, көріп келдік,
Шұратын болмысыма көрік беріп.
Егер де бұл айтқаным қате болса,
Қарала ма, шалғайдан еріп келіп.*

*Қайда жүрсе, сыйласып сиван қазақ,
Қымыран, қымыз, шұбат құйған
қазақ.
Мал жинаса бай болу арманы емес,
Қонағы үшін тер төгіп живан қазақ!*

*Әділдік, адалдықты жақтаған ел,
Мәдени мұраларын сақтаған ел.
Оң оқы, кері оқы өзгермейтін,
Қазақ болып туғанға мақтанам мен!*

*Дамыған кейбір елмен тең халықпыз,
Достастықты сақтаған жөн
халықпыз.
Атқа қонса жеңіссіз оралмайтын,
Рухы биік, пейілі кең халықпыз!*

*Еріген қармен ағып дала мұңы,
Бұриік атып жайнайды дала гүлі.
Ойыншық ілмей жарасқан табиғаты,
Құтты болсын әлемнің жаңа күні!*

Марат Турабаев, Астана қаласы Байқоңыр ауданы қорғаныс істері басқармасы, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің зейнеткері, Тәжік-Ауған шекарасы жауынгерлік іс-қимылдарының ардагері

КӨРІСУ КҮНІ АТАП ӨТІЛДІ

Жылда қазақ халқының күнтізбесінде 14 наурыз Көрісу күні болып белгіленген. Амал мерекесінде тұрғындар бір-бірін көктемнің сәтті келуімен құттықтап, ізгі тілектерін айтып, аға буын өкілдеріне құрмет көрсетеді. Бір-бірімізге «Амалға аман жетуіңізбен!» деген ізгі тілек айтамыз. Яғни, жаңа жылдың бастауы болып саналады, тіпті Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мерекесінен де асырып тойланады.

Гвардейск гарнизонында орналасқан Қарасай батыр атындағы кіші мамандарды даярлау орталығының жауынгерлері бұл күнді жыл сайын атап өтіп, бауырсақ әзірлеп, әріптестерімен, алыс-жақын туыстарымен бас қосады.

14 наурыз қазақтарда жаңа жылдың басы болып саналған. Бұрын Көрісу күні тек батыс аймақтарда ғана тойланса, қазір барлық өңірде, шаһардың төрінде танымал бола бастады. Ендігі кезекте салт-дәстүрімізді, әдет-ғұрпымызды сақтап, балаларымызға, жас ұрпаққа осыны үйретуіміз керек.

«Бұл күні 30212 әскери бөлімнің қызметшілері, жалпы халқымыз бауырсақ, тәттілерді жақындарына тарту етеді. Көрісіп болған әр адамға тамақ үйлестіріліп, «Бір жасыңмен!» деген тілек айтады. 14 наурыз күні басталатын Көрісу мейрамы жыл бойы жалғасын табады. Ауылда болмай, ауылға енді келген адамды көрген кезде, амандық-саулық сұрайды. Шаттық пен қуанышқа, ақ бата мен молшылыққа толы бұл мерекеді мәре-сәре болған жұрт осы қарқынмен Жаңа жылда 22 наурыз мерекесін қарсы алады. Құрметті Гвардейск гарнизонының тұрғындары, әріптес ағайындар, сіздерді Амал мерекесімен шын жүректен құттықтаймын. Отбасыларыңызға амандық, дендеріңізге саулық, жұмыстарыңызға сәттілік

тілеймін», - дейді өз сөзінде әскери бөлім командирінің тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары, подполковник Бахытжан Сералиев.

Шырайлы мерекеді ізгі лебізін оқу орталығының 2-ші танк ротасының жауынгері Нұрдаулет Нәкісбек де білдірді. Оқу орталығының ұжымы Отан алдындағы борышын өтеп жүрген жас сарбаздың анасымен көрісіп, гүл шоқтарын ұсынды. Нұрдаулеттің көздеген мақсатының бірі келісімшарт бойынша қызметте қалу екен.

«Мен бүгін анамды көрдім және оған өте қуаныштымын. Анаммен жасалған мүмкіндік үшін оқу орталығының басшылығына алғыс айтып келеді. Борышқа адалдықтың, ерен еңбектеріңіздің арқасында азаматтардың қауіпсіздігі қамтамасыз етіледі. Жаңа жыл мерекесінде жауынгерлік күзет шебінде тұрған әскери қызметшілерге ерекше алғыс білдіремін», - дейді 2-ші танк ротасының жауынгері Нұрдаулет Нәкісбек.

Айта кетейік, бүгін және одан кейінгі мерекелер тек Гвардейск гарнизонының әскери жасақтарында ғана емес, сонымен қатар бүкіл Қарулы Күштерде аталып өтілетін болады.

Тұрсынбек Мақсат
Гвардейск гарнизонының
баспасөз қызметі

АМАЛ КҮНІНДЕГІ ІС-ШАРА

Көрісу күнінде жасы кіші адам үлкен кісінің үйіне барып көрісіп шығады. Осы мерекелі күнді 27943 әскери бөлімінде де атап өтті.

Қыстың қытымыр мінезінен аман шыққан қазақ халқы көктемнің келуімен, күннің жылуымен бір-бірімен көрісуді бастайды. Бұл күнді Амал мерекесі деп те атайды. Адамдар осы күні «Қыстан аман шықтың ба?» деп қал сұрасып, бұрынғы өкпе-ренішін кешіріп, бір-біріне амандық-саулық тілейді.

Көрісу күні әскери қызметшілер ұлттық киім киіп, бір-бірімен көрісу амалын ұйымдастырып, ескі дәстүрді жандандыруға тырысты.

Бұл күн барлық реніштерді ұмытып, айналымыздағы адамдарға шынайы мейірімділік көрсетуге шақырады. Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаев «Амал» біздің ұлттық бауырмалдығымыз бен мейірімділігіміздің көрінісі екенін айтып жүр.

Сондықтан бұл күні біз де өзіміздің әріптестерімізбен көрісіп, қал-жағдайымызды сұрасып, ұлттық дәстүрімізді жандандырдық, - деді тәрбие бөлімінің аға офицері капитан Ақтаев Сырым.

Бұл дәстүр кешірім мен өзара құрмет арқылы халықтың бірлігін – азаматтардың бір-біріне жақындағын, ортақ мақсат жолында бірігіп білдіреді. Яғни, Көрісу күні – ел жаңаруының жарышы ретінде, табалдырықтан аттағалы тұрған Ұлу жылын зор үмітпен және нық сеніммен бастауға жақсы себеп.

Майор Асхат Жиенбаев
Өскемен гарнизонының баспасөз қызметі

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ САЛТ-ДӘСТҮР КҮНІ

Өскемен гарнизоны 27943 әскери бөлімінің қызметшілері Наурызанама онкүндігі аясында Мәдениет және ұлттық салт-дәстүр күнін атап өтті.

16 наурыз – Мәдениет және ұлттық салт-дәстүр күні. Бұл күн мәдениет, өнер мен ұлттық салт-дәстүр насихатына арналған. Осыған орай 27943 әскери бөлімінің қызметшілері бесікке бөлеу және тұсаукесер рәсімін өткізді.

Қазақ халқының отбасылық құндылықтары мен әдет-ғұрыптары ұрпақтан-ұрпаққа беріліп келеді, өйткені олар ұлттың нағыз қазынасы

болып табылады. Сондықтан оларды сақтау және балаларымызға беру өте маңызды. Біз бүгін әр шаңырақта жүргізілетін бесікке бөлеу және тұсаукесер рәсімдерін ұйымдастырдық. Бұл екі дәстүр – өзінің байырғы құндылығын жоғалтпай, әр қазақтың шаңырағында күні бүгінге дейін сақталып келе жатқан дәстүр, - деді аға маман концертмейстер кіші сержант Нұрғалиева Сания.

Қазақ мәдениетінің түп негізі гуманистік идеялардан туындайтын болғандықтан, ол қоғамды жалпыадамзаттық құндылықтар аясында біріктіруші күш бола алады. Сондықтан 16 наурыз тақырыбы азаматтарға ата-бабамыздың рухани-практикалық және мәдени тәжірибесін еске түсіріп, одан сабақ алуға мүмкіндік береді.

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ – БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚ

Абай гарнизонына қарасты 28738 әскери бөлімінің әскери қызметшілері Қайырымдылық күні аясында Семей қаласындағы кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығында болды.

15 наурыз – Наурызнама бойынша қайырымдылық күні. Осы орайда қайырымдылықты басты құндылық санайтын әскери қызметшілер Наурыз мейрамы қарсаңында балалардың көңіліне қуаныш ұялатты.

Балдырғандарға арнап әскерилер қадірі мол наурыз көже ұсынып, дастархан кеңге жайылды және түрлі дәмділер қойылды. Бұған қоса әскерилер

домбырамен күй тартып, әсем әндер шырқалды. Наурыз көжеден дәм татқан жасөспірімдер алғыстарын білдіріп, жылы тілектерін жеткізді.

Абай өңірлік гарнизонының
баспасөз қызметі

ҰЛТТЫҚ КИІМ КҮНІ

Наурызнама онкүндігінде 18 наурыз Ұлттық киім күні ретінде белгіленген. Осыған орай, Өскемен гарнизоны 27943 әскери бөлімінің әскери қызметшілері өздерінің ұлттық киімдерін киіп, Ұлыстың ұлы күні қарсаңында мерекелік Наурызнаманы қолдады.

Ұлттық киім – ұлттың мәдени кодын сақтайтын халықтың мәдени мұрасының бір бөлігі. Ұлттық киім арқылы қазақстандықтар өздерінің бірегейлігі мен

ерекшелігін айшықтайды.

Наурызнама аясында 27943 әскери бөлімінің әскери қызметшілері өздерінің погон мен жұлдыздары тағылған абыройлы киімдерін шешіп, ұлттық болмыстарын көрсететін ұлттық киімдерін киді.

Наурыз мейрамы тек қазақ халқының төл мерекесі емес, бұл мерекені түркітілдес мемлекеттердің барлығы тойлайды. Жаңару мен Жаңғыру мерекесі көптеген ұлттарға ортақ болғандықтан, біздің әскери бөлімізде ететін әртүрлі ұлт өкілдері өздерінің ұлттық киімдерін киіп келді. Бұл арқылы біз қазақ халқының ғана емес, өзімізге жақын, тіліміз бен дініміз ұқсас, тарихымыз астаратын ұлттардың да болмысымен, мәдениетімен таныса алдық, - дейді әскери бөлім командирінің орынбасары подполковник Азамат Жұмағазиев.

Бұл күн – киім үлгісі арқылы әр адамға өз даралығын білдіруге, Қазақстанның бірлігі мен мәдени әралуандығын танытуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ұлттық киімді насихаттау салт-дәстүрді, әдет-ғұрыпты және тарихи ерекшеліктерді сақтауға, келер ұрпаққа жеткізуге ықпал етеді.

Майор Жиенбаев Асхат

МЕРЕКЕ АЯСЫНДА ТҰСАУ КЕСІЛДІ

Наурыз мейрамы аясында «Жастар» спорт сарайында өткен іс-шараны ұйымдастырушылар бір сәтте 50 баланың тұсауын кесіп, Қазақстан рекордын орнатты.

Тұсаукесер рәсіміне облыс әкімі Бейбіт Исабаев, мәслихат депутаттары, белгілі мәдениет және қоғам қайраткерлері, спортшылар, әскери қызметшілер мен ардагерлер қатысты. Рәсімде тұсауы кесілген балалардың санын қазақстандық рекордтар кітабын тіркеу департаментінің директоры Бақытжан Тастүлеков қуаландырды.

Елімізде алғаш рет өткізіліп отырған ауқымды іс-шарада 48386 әскери бөлімі байланыс взводының аға маманы кіші сержант Әсем Сехимбаеваның ұлы Сұлтаннның да тұсауы кесілді.

Бұл құрметке Қарулы Күштердің ардагері, Жетісу гарнизоны әскери госпиталінің сәулелі диагностика бөлімшесінің жоғары санаттағы дәрігері запастағы подполковник Асхат Исатаев ие болды. Ата салтымен ала жіпті қиып, тұсаукесер рәсімін жасаған ардагер Сұлтанға ақ батасын берді.

Көп балалы ана Әсем Ержанқызы Қарулы Күштер қатарында 23 жылдан бері қызмет етіп келеді. Өмірлік серігі Ұлан Сарқытбекұлы 18404 әскери бөлімінде Қарулы Күштердің қызметкері болып еңбек етеді. Тұңғышы Әлихан – болашақ Отан қорғаушы. Сағадат Нұрмағамбетов атындағы Құрлық әскерлері әскери институтының 3 курсында оқиды.

Әсем 2015 жылы Қарулы Күштердегі әскери қызметші қыз-келіншектер арасында алғаш рет өткен «Батыр арулар» республикалық байқауының жеңімпазы атанған. ІІІ дәрежелі «Мінсіз қызметі үшін» және «Әскери барлаудағы қызметі үшін» медальдарының иегері.

Мерекелік іс-шараға Жетісу облысының қорғаныс істері жөніндегі департаменті бастығының тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары подполковник Рүстем Рахымбаев та қатысты.

Ол 48386 әскери бөлімінің әскери қызметшісі сержант Ержан Бейсеновтің қызы Айкөркемнің

тұсауын кесіп, ақ батасын берді.

Наурыз – ерекше мереке. Ол адам бойындағы шынайылық, жауапкершілік және мейірімділік секілді ең жақсы қасиеттерді ашады. Бүгінгі айтылған барлық ізгі тілектер қабыл болсын. Еліміз тыныш, балаларымыздың бақытты күндері көп бола берсін! - деді ол.

Бүгінгі мерекеді тұсауы кесіліп, өмірге алғаш қадам жасаған балалардың арасынан ата-анасының жолын жалғастыратын әскери қызметшілер шығуы да мүмкін. Өйткені бейбіт өмір қорғауды қажет етеді.

ҚҰТТЫ
БОЛСЫН!

ХАТ-ХАБАР

АТАЛАР МЕН ӘЖЕЛЕР ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРЫЛУШЫЛАРҒА ҚОЛДАУ КӨРСЕТТІ

Наурыз мерекесі қарсаңында Шымкент қаласының әжелер қоғамы ардагерлер ұйымдарының басшыларымен бірлесіп, әскерге шақырылушыларға өздерінің нұсқаулары мен ізгі тілектерін білдіру үшін қалалық жинақ пунктіне келді. Армия қызметінің қиын сынағына дейін аралас сезімдерді бастан өткерген әскерге шақырылушыларға бұл ерекше демеу болды.

Аға буын өкілдері армиядағы қызмет тек абырой мен міндет қана емес, сонымен қатар әр азаматтың өз елі алдындағы қасиетті парызы екенін атап өтті. Олар мемлекеттің қорғаныс қабілетін нығайту өз Отанының бейбітшілігі мен қауіпсіздігін қорғауға дайын әрбір жеке тұрғыннан басталатынына сенімділігін білдірді.

Қарулы Күштер ардагерлері кеңесінің төрағасы отставкадағы полковник Серікбай Оңбаев әскерге шақырылушыларға қызметтік борышын орындауда олардың батылдығы мен табандылығына таңданып,

қызметте сәттілік тіледі. Ол біздің әрбір сарбазымыз әрбір қазақстандық отбасы үшін қауіпсіздік пен тұрақтылықтың тірегі екенін, әскери мектепте жастарды адалдыққа, батылдыққа және антқа адалдыққа тәрбиелейтінін атап өтті.

Осылайша, Қазақстанның басты мерекелерінің бірін атап өтудің жаңа форматын іске асыру шеңберінде дана ақсақалдардың қолдауы, ұрпақтар бірлігі мен құндылықтарды үлкеннен жастарға беру сәтіне айналды.

ТӘРБИЕ БЕСІКТЕН БАСТАЛАДЫ

15 наурыз – қайырымдылық, мейірімділік пен тату көршілікке шақыру күні 10216 және 55652 әскери бөлімдерінің әскери қызметшілері «Ақбота» көру қабілеті жеңіл және ауыр бұзылған балаларға арналған №33 түзету балабақшасына барды. Олар балалармен патриотизм туралы әңгімелесіп, ойыншықтар мен тәтті сыйлықтар тарту етті.

Әуе қорғанысы күштерінің офицерлері балаларға өз қызметінің ерекшеліктері мен Отанымыздың әуе шекараларын қорғау туралы айтып берді. Балалар әскери қызметшілердің күнделікті өмірі туралы көптеген жаңа және қызықты нәрселерді білді, әскери техника туралы әңгімелерді үлкен қызығушылықпен тыңдады және әскери форманы қызығушылықпен қарастырды, әскери шеврондар мен айырқша белгілерді тануды үйренді.

Балалармен танысқаннан кейін әскери қызметшілер тәрбиеленушілерді келе жатқан Наурыз мерекесімен құттықтауды ұмытқан жоқ. Олар өздерімен бірге тәттілер мен көптеген дамытушы ойыншықтарын алып келді.

10216 әскери бөлімі командирінің орынбасары майор Дінмұхамед Нұрақәевтің айтуынша, мерекенің әр күні Наурыз мерекесі күнтізбесі бойынша көктемнің басталуы және жаңа жылдың басталуы бейнелейтін ұлттық дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарды жаңғыртуға бағытталған ерекше мәнге ие.

– Бүгінгі кездесуде біз балаларға бір-біріне ұқыпты қарау мәдениетін сіңіріп, олардың жанашырлық пен өзара көмек құндылығын қалыптастыруға көмектесуге тырыстық. Ал балалардың көздеріндегі қуаныш біз үшін ең жақсы «Алғыс» болды, – деп толықтырды майор Дінмұхамед Нұрақәев.

Кездесу соңында тәрбиешілер балалармен бірге

әскерилерге Отанымыздың шекарасын қорғау жолындағы еңбегі үшін алғыс айтып, мерекелік концерт ұйымдастырды, онда әр бала өзінің дайындаған өнерін көрсетті.

ЖАС ЗЕҢБІРЕКШІЛЕРДІҢ АРМАН АСУЛАРЫ

Жыл сайын Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Спаск» оқу-жаттығу орталығында өткізіліп келе жатқан республикалық «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиыны осы жылы, яғни 2024 жылдың жазында Алматы облысының С.Нұрмағамбетов атындағы Құрлық әскерлерінің әскери институтына қарасты оқу-жаттығу орталығында ұйымдастырылып өткізілетіні белгілі болды. Осы ретте, аталған әскери-патриоттық жиынға 2018 жылдан бері үзбей қатысып келе жатқан Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері құрамындағы «Астана» өңірлік қолбасшылығы әскерлеріне қарасты 06708 әскери бөлімінің «Жас зеңбірекші» әскери-патриоттық клубының тәрбиеленушілері дайындық жұмыстарын бастап кеткендігін жеткізгім келеді.

Алдымен, клуб тәрбиеленушілерінің құрамы жаңадан жасақталғанымен, құрама тәжірибесін жоғалтпау мақсатында топта республикалық «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиынына екі жыл қатарынан қатысып келе жатқан тәрбиеленушілердің де бар екені рас. Атап айтқанда, клуб тәрбиеленушісі Толғанай Таткен «Айбын жылдызы» атты шығармашылық сайысында үзбей бағын сынап жүрсе, клуб тәрбиеленушісі Диана Мұсатаева IX халықаралық «Айбын-2023» әскери-патриоттық жастар жиынында Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинау сайысында жоғалтпай бірінші орынды иеленіп, алдына жан салмаған болатын.

Бір ерекшелігі, алдағы болатын X халықаралық «Айбын-2024» әскери-патриоттық жастар жиынының әскери-қолданбалы жарыс түрлеріндегі сайысқа ер балалар үшін 3000 метрге жүгіру енгізілсе, қыздарға

1000 метрге дейін жүгіріп өту көзделген. Осыны басты назарға алған клуб жетекшісі Тілек Кенжебеков күнделікті құрама сапындағы тәрбиеленушілермен бірге спортпен шұғылданып, жас жеткіншектердің дене бітімін ширатудағы спорттың жүгіру түріне көп көңіл бөліп келеді.

Әр күннің бір мезгіл уақытын дайындық жұмыстарына бөліп қойған клуб тәрбиеленушілері күн сайын өз шеберліктерін шыңдап келеді. Ер балалар қатары кермеге тартылуда бойдағы бар күш-жігерлерін жұмсаса, қыздар тобы арқанмен жатып денені көтерудегі нәтижелерін күн сайын арттырып келеді. Бұдан бөлек, клуб тәрбиеленушілерінің әскерлендірілген эстафета сайысындағы дайындық барысы көңіл қуантады.

Жалпы, ел келешегі жастарды отансүйгіштікке баулу және оларға әскери-патриоттық тәрбие берудегі

ӘСКЕРИ БӨЛІМДЕГІ БЕТАШАР ДӘСТҮРІ

Өскемен гарнизонының 27943 әскери бөлімі Наурыз мерекесі аясында қазақтың салты – беташар рәсімін өткізді.

Беташар – қазақтың келін түсіргенде жасалатын салтының бірі. Жаңа түскен келіннің бетін ашып, көпшілікке таныстыру – халқымыздың құрметтейтін, ежелден келе жатқан дәстүрі. Наурыз мерекесі аясында 27943 әскери бөлімінің неке қиып, шаңырақ көтерген жас жұбы беташар рәсімін өткізді.

– Қызына қырық үйден тыю айтып, келіннің жүріс-тұрысына ерекше мән беретін қазақ деген халқымыз ғой! Қаймағы бұзылмаған халқымыздың дәстүрін бүгін бұзып алсақ, ертеңгі күніміздің елесі бұлыңғыр болмақ. Әрбір отбасы өз үйінен салт-дәстүрімізді ұстанар болса ғана «қазақ» деген халықтың ұрпағы екенімізді мақтанышпен айта аламыз, – деді Қарулы Күштердің ардагері Набиева Зухра.

Беташар барысында келінді түсіру, бетін ашу, сәлем салу, шашу және басқа да дәстүрлер орындалды. Шаңырақ көтерген жас отбасыға бата беріліп, салт-дәстүрдің барлық ғұрыптары сақталды.

**Майор Асхат Жиенбаев
Өскемен гарнизоны баспасөз қызметі**

ГАРНИЗОН ҚЫЗМЕТІ ЖІТІ НАЗАРДА

Тәрбие және идеологиялық жұмыстардың барлық бағыттарында бүгінде қолайлы механизмдер жеткілікті. Мемлекеттік-құқықтық даярлық, ақпараттандыру, өзіндік шығармашылық, бұған қоса жеке құраммен жұмыс жасаудың жаңа түрлері де енгізіліп жатыр. Бұл туралы Құрлық әскерлері Бас қолбасшысының тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары полковник Ермиан Бятов Гвардейск гарнизонындағы кездесуінде тарқатты.

Жеке құрам, ардагер ұйымдары мен әкімдік өкілдері қатысқан жерінде ең бірінші кезекте казармадағы тұрмыстық жағдай, асханалардағы қызмет көрсету сапасы қаралды. Айталық, бөлімшелерде мәдени-демалыс жұмыстарын ұйымдастыруға, оның ішінде оқулыққа қолжетімділігіне және шаралардың әскери қызметші мүддесіне сәйкестігіне ерекше назар аударылды.

Құрлық әскерлері бас қолбасшысының орынбасары әскери бөлімде Ашық есік күнін өткізу тәртібі мен әскерге шақыруға дейінгі оқу орындарындағы ерлік сабақтарымен танысты.

«Әскерде тек жауынгерлік қызмет қана емес, онда да өмір бар, өзінің қызықтары болады. Темірдей тәртіп пен өзара түсіністік үйлесім тапқан әскери бөлімдердің көңілге түйіп, ауыз толтырып айтарлық жетістіктер де баршылық. Мұнда жас жауынгерлерге жан-жақты тәрбие берілетініне тағы да көзім жетіп отыр. Отан алдындағы борышын өтуге бел бұған азаматтар үшін түрлі қаржылық жеңілдіктер іске қосылды. Қару асынып, әскери өмірдің әліпбиін таныған

азаматқа армия қатарындағы қызметін жалғастыру да оңай болмақ. Ел тыныштығын күзететін ұландар алдымен рухани бай, адамгершілігі жоғары адам болуы тиіс. Біздегі көптеген жұмыстар осы бағытта ұйымдастырылады. Таң сәрісінен төсектен тұрып, жаттығуға кірісетін жас жігіт бір жылда есейіп, жақынын жазға бермес батырға айналды, – дейді Құрлық әскерлері Бас қолбасшысының тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары полковник Ермиан Бятов.

Гвардейск гарнизонындағы бөлімшелерді тексеру нәтижелері бойынша оң баға берілді. Нәтижесінде үздіктер анықталып, марапатталды. Жиында сарбаздар мен әскери қызметшілердің көкейінде жүрген сауалдарына жауап берілді.

«Елдің ертеңін білгің келсе, оның жастарына қара» деген ұлағатты сөз бар. Сөз жок, осындай іс-шаралар ел ертеңі – жастарымыздың, яғни сарбаздар бойында отаншылдық рухты өркендету берері, нәтижесінде Отан десе, өр мінезді, қайратты азаматтарымыздың қатарын көбейтуге бірден-бір септігін тигізетіні сөзсіз.

әр жыл сайын өтетін «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиынының пайдасы зор екені анық. Ендеше, осы әскери сайыс түрлеріне дайындықты ерте бастап кеткен «Астана» өңірлік қолбасшылығы әскерлері атынан өнер көрсетіп 06708 әскери бөлімінің «Жас зеңбірекші» әскери-патриоттық клубының

тәрбиеленушілеріне сәттілік тілейміз!

**Лейтенант Думан Құрманғалиев
Приозерск гарнизонының
баспасөз хатшысы**

ОКУНУЛИСЬ В ИСТОРИЮ

На полигоне Гвардейского гарнизона в Жамбылской области собрались все казахские ханы и батыры разных поколений. Такой необычный курултай в Наурыз состоялся благодаря театрализованному представлению. Его главными участниками стали солдаты срочной службы подразделения регионального командования «ЮГ».

Дина МУХАРИНОВА,
Владимир МАРТЫНЕНКО (фото),
пресс-служба Таразского гарнизона

Преображение и воссоздание истории Казахстана состоялось благодаря великолепным костюмам, позаимствованным в одном из алматинских драматических театров. Эти костюмы позволили молодым солдатам, оставаясь в привычном образе воинов, почувствовать себя в роли настоящих батыров.

Рядовому срочной службы Максату Бактурсынову досталась символическая для праздника Наурыз роль Наурызбай батыра. В реальной жизни Максат – повар 4-го разряда. А в действительной военной службе он оператор-наводчик боевой машины пехоты.

– Моя основная задача, как оператора-наводчика – находиться на башне боевой машины пехоты рядом с командиром отделения. То есть мне надо наводить прицелы на цели, слушать команды от командира и

стрелять с ПКТ, – рассказывает о своей воинской специальности Максат Бактурсынов. – Но в нашем театрализованном представлении я играл роль батыра. И это было очень волнительно. Интересно было ощутить себя в новом образе, надеть костюмы, которые носили наши предки, ощутить, как они их носили.

Жанибек и Керей, Аблайхан, Таукехан, батыры Карасай, Богенбай, Кабанбай и многие другие исторические личности воплотились в реальности в лице восемнадцатилетних современных защитников Отечества. Театрализованное представление помогло воссоздать историю Казахстана. Погружение в роли здорово укрепило боевой дух солдат.

– В руках у нас копыя, на нас – металлические кольчуги, на голове шлемы. Мы по-настоящему почувствовали себя в другой роли, – признался рядовому срочной службы Ринат Жумаурастов. – Для нас это абсолютно новые ощущения, даже дух повысился. Мы как будто сильнее стали.

«Так, сначала Керей выходит, потом Жанибек! Следом Бурундук-хан и Касым-хан! Затем Мамаш-хан и

Тахир-хан!» – звучит в микрофон голос руководителя мероприятия. «Ханы» выходят на площадку в исторической последовательности. Праздник стал своеобразным уроком истории, на котором в занимательной форме солдаты вспомнили и повторили имена всех казахских ханов и батыров.

– Мне, например, досталась роль Тауке-хана, моему другу Нурбеку Шамишеву – роль Керей-хана, – рассказывает рядовой срочной службы Ислам Ашыр. – Мы репетировали несколько дней, и за это время я запомнил почти все имена казахских ханов. Так что теперь я без подсказки могу перечислить их по очереди.

Театрализованное представление включило в себя отголоски каждого дня декады Наурызанама: «Көрісу күні» – день встреч, «Мәдениет және ұлттық салт-дәстүр күні» – культура, традиции и обычаи, «Жыл басы», «Ұлттық киім күні» – день национальной одежды.

Благодаря задумке руководства регионального командования «ЮГ» оригинально встретил праздник Наурыз, военнослужащие ознакомились с историей родной страны. В образе ханов и батыров солдаты срочной службы, наверняка, получили заряд энергии от тех, в чьи роли так мастерски вжились.

ПРАЗДНИК МИЛОСЕРДИЯ

15 марта в нашей стране отметили День милосердия – праздник, который призывает к доброте и взаимопомощи. Протягивание руки помощи тем, кто нуждается, проявление гостеприимства и заботы – это неотъемлемая часть казахской культуры.

В День милосердия военнослужащие танковой бригады Гвардейского гарнизона посетили Центр предоставления специальных социальных услуг №7 Кордайского района Жамбылской области и подарили пожилым людям хорошее настроение. Военнослужащие вручили старикам подарки и дали небольшой концерт.

– Стараемся не оставлять стариков без внимания. Надеемся, что и в этот раз мы смогли подарить этим людям праздничное настроение, – говорит заместитель командира воинской части 21450 по воспитательной и идеологической работе подполковник Думан Блялов.

В свою очередь руководство Дома престарелых выразило признательность военнослужащим и поблагодарило их за оказанное внимание.

15 бойцов мотострелковой школы учебного центра Сухопутных войск Гвардейского гарнизона

поздравили ветерана Вооруженных Сил Бибисару Салтанкулову с праздником и вручили ей подарки.

– Цель сегодняшнего мероприятия – воспитание у воинов таких нравственных качеств, как милосердие, доброта. Солдаты оказали помощь семье нашего ветерана и провели небольшой ремонт. Очистили прилегающую территорию и сад, – рассказал заместитель начальника мотострелковой школы учебного центра по воспитательной и идеологической работе подполковник Айдын Сулейменов.

Милосердие является одной из главных ценностей современного казахского общества. Мероприятия в День милосердия, безусловно, помогут формированию ценностей у подрастающего поколения.

Максат ТҰРСЫНБЕК,
Жұмат БАЗАРҚҰЛ (фото),
пресс-служба Гвардейского гарнизона

ДНИ ОБНОВЛЕНИЯ И ОЧИЩЕНИЯ

Двум дням из декады Наурызанама – Жаңару күні и Тазару күні – посвятели посадку деревьев и благоустройство своей территории военнослужащие Департамента по делам обороны Жамбылской области. Как известно, в эти дни предложено продолжить традицию весенней посадки деревьев и проведение экологической акции. На запланированное мероприятие коллектив вышел с бодрым духом и праздничным настроением.

Дина МУХАРИНОВА,
пресс-служба Таразского гарнизона

У сотрудников органов военного управления сейчас напряженный график работы – в марте началась весенняя призывная кампания, и работы предостаточно. Поскольку команды призывников отправляются в войска не только в рабочие дни, но и в выходные, то и работать приходится практически

беспрерывно.

Но несмотря на загруженность, офицеры и военнослужащие по контракту, а также служащие Департамента по делам обороны посчитали своим долгом выделить время на посадку деревьев и уборку территории.

– Функциональные обязанности в нашей организации четко распределены, и потому на процессе призыва наше мероприятие по посадке деревьев и уборке территории не отразилось, – отметил начальник Департамента по делам обороны Жамбылской области полковник Нурбол Зейнелов. – Выделить немного времени на доброе и полезное дело несложно. Зато наш коллектив взбодрился, воодушевился и сплотился еще больше.

Именно в эти мартовские дни в Таразе, наконец, установилась теплая погода, снег сошел, и земля согрелась солнечными лучами. Это позволило осуществлять посадку саженцев на территории областного сборного пункта.

– Ухоженный внешний вид территории сборного пункта имеет немаловажное значение, ведь именно здесь у призывников начинается знакомство с армией, складываются их первые впечатления о дальнейшей службе, – подчеркивает заместитель начальника Департамента по делам обороны по воспитательной и идеологической работе подполковник Ерлан Маханов. – Поэтому в честь Жаңару күні и Тазару күні мы с готовностью посвятили свою работу благоустройству территории.

Проводя декаду Наурызанама в духе обновления и очищения, сотрудники Департамента по делам обороны Жамбылской области не только показывают будущим солдатам хороший пример, но и прививают им трепетное отношение к истории страны, к ее традициям и обычаям, к природе и родной земле.

СЕМЬЯ И ШАНЫРАК – ОСНОВА МИРНОЙ ЖИЗНИ

В Шаңырақ күні военнослужащие учебного центра Сухопутных войск Гвардейского гарнизона посетили семью Нурдоса и Гульназире Наширалиевых.

Выбор семьи не случаен. Дело в том, что супруги – военнослужащие. Нурдос – капитан запаса, предприниматель. Гульназира – майор, старший офицер учебного центра подготовки младших специалистов Сухопутных войск. В этом году они отмечают 20-летие совместной жизни.

Заместитель командира учебного центра по воспитательной и идеологической работе подполковник Бакытжан Сералиев поздравил чету Наширалиевых с этим событием и вручил им от имени командира благодарственное письмо.

– Семья – фундамент государства. И от того, какие ценности и воспитание получат дети в ней, во многом зависит будущее нашей страны. Ваш опыт совместной жизни – пример для молодежи, – сказал он.

Нурдос был призван в ряды Вооруженных Сил в 2001 году после окончания Казахского института правоведения и международных отношений. Служил по контракту офицером-воспитателем. Гульназира

– выпускница филологического факультета Карагандинского государственного университета.

В семье Наширалиевых четверо сыновей. Старший Динмухамед – студент Казахского национального технического университета им. К. Сатпаева. Обучается на военной кафедре. Возможно, пойдет по стопам родителей – поступит на службу в армию. Султанали учится в Алматинском аграрном колледже. Дархан – четвероклассник, двухлетний Рамазан посещает детский сад.

За праздничным столом коллеги поговорили о духовных ценностях, семейных традициях, об отношениях родителей и детей. Гости пожелали супругам и их сыновьям семейного благополучия, тепла, достатка и успехов во всех начинаниях.

Максат ТҰРСЫНБЕК,
Жұмат БАЗАРҚҰЛ (фото),
пресс-служба Гвардейского гарнизона

ПОЛКОВОДЕЦ, ИЗМЕНИВШИЙ ХОД ИСТОРИИ

Он был одним из тех мудрых правителей, которые своими действиями могут противостоять серьезным вызовам. Помимо всего прочего, он проявил себя как талантливый полководец. В сегодняшнем материале мы расскажем о том, как новшества Абылай повлияли на ход истории.

Нариман ДЮСЕНОВ

Одной из первых крупных побед, принесших известность Абылай-хану, была битва казахских воинов под командованием Абулманбета против джунгаров. В этом бою 20-летний юноша Абулмансур, сразив Шарыша, близкого родственника главного батыра калмыков – хунтайджи Галдан-Цэрэна, и привязав его голову к своему седлу, воскликнул: «Абылай, враг бежит!». С тех самых пор он стал зваться именем своего деда – Абылай.

Султан Абылай был избран ханом Казахского ханства в 1745 году, прекрасно осознавая, что нельзя спешить с войной с джунгарами. Для успешной кампании ему была необходима сильная армия. Кроме того, важно было поднять общий уровень жизни населения.

Правитель начал с ввода законов Чингисхана: «Билик» и «Джасак». Первый закон регламентировал понятие «власть» в ханстве, а второй давал возможность создать армию, наподобие той, которая была у Чингисхана, и которая следовала древнему правилу кочевников «Уничтожать врага до полного его уничтожения».

Армия Абылай-хана, как армия его великого предка, состояла из следующих подразделений: отряды из десяти человек сводились в сотни, сотни формировали тысячи, а тысячи образовывали крупные отряды в три, пять, десять тысяч воинов.

Вся армия делилась на четыре части. Левое крыло, куда входили найманы, коньраты, меркиты, возглавлял прославленный Кабанбай-батыр; правое крыло, которое было сформировано из кипшаков, возглавлял Богенбай-батыр; центр, куда входили представители старшего и младшего жузов, в бой вел Наурызбай-батыр.

Четвертую, особую группу возглавлял батыр Жанибек Шакшакулы. В задачи этой группы входили разведка боем, засады, создание боевого резерва нанесения неожиданного удара во время боя. Все эти группы сформировали сильную армию в 150 тысяч человек.

Согласно выработанной стратегии, армия должна была изгнать джунгар с казахских земель, наступая по всему фронту и имея задачу отрезать пути отступления туркестанской группировки врага. В стратегию Абылай-хана входило освобождение казахских земель от джунгаров до вторжения китайцев в Джунгарию и сдерживание китайцев на южных склонах Тарбагатай и Алатау.

Одной из главных полководческих особенностей Абылай-хана было умение создать численное преимущество на решающих участках боевых действий. В данном случае против 20-тысячного джунгарского войска Абылай выставил ударную группировку численностью в 30 тысяч воинов. Данная тактика явилась настоящим удивлением для джунгар, привыкших воевать с малочисленными и плохо обученными казахскими отрядами.

Нововведением Абылая стало и увеличение личной гвардии – толенгутов. Личная охрана у хана существовала издревле, но у Абылая она стала многочисленной. Абылай также ввел четкие правила ее содержания.

Говоря о тактике сражений, важно отметить, что они начинались с боя лучших батыров-балуанов («жекпе-жек»). После чего начинается кровавый бой, где все живые рубят мечом, уклоняясь от летящих стрел. Если же противник перехватывал инициативу, в бой вступали мечники, укрывшиеся в надежном месте.

Талант Абылай-хана заключался еще и в том, что ему удалось сплотить народ. Его армия состояла из представителей различных племен, нередко враждовавших между собой. Однако перед лицом общего внешнего врага все племена объединились во имя общей цели.

Военный быт казахов-кочевников имел свои особенности. Воины совершали дальние походы обычно с осенних пастбищ, когда боевые кони находились на пике своей силы. По сведениям источников, в бою казахи наступали по-разному, мужественно сражаясь с противником.

В постоянных битвах степняки выработали свой арсенал тактических приемов, которые активно применялись в битвах с джунгарами. К примеру, если военачальники, видя необходимость наступать в пешем порядке, давали команду спешиваться. Сделав это, всадники привязывали поводья к своим поясам, прокладывая себе путь копытами.

Если же неприятель заставал врасплох, и невозможно было создать строй, воины старались сомкнуть фланги и образовать круг, а затем, на скаку стреляя из лука, кружились внутри вражеского кольца.

Применялся еще один прием: всадники мчатся во весь опор в сторону неприятеля, пуская стрелы на ходу. Затем резко осаживают коней, продолжая обстреливать врага. Скачут враспынную, повторяя новую попытку удара.

Такая тактика типична для кочевников, живших на степных территориях с естественными препятствиями и особыми погодными условиями. Однако стоит отметить, что данный способ ведения боя выбирался в зависимости от численности противника. Если враг превосходил числом, то применялась тактика изматывания противника, которого заманивали вглубь территории страны, тем самым, истощая его.

Благодаря усилиям Абылай-хана была создана передовая мобильная и маневренная армия. В зависимости от боевой ситуации применялись такие

виды действий, как нападение малыми группами на противника и моментальное исчезновение, вылазки на противника на марше днем и ночью.

Достижением военного искусства казахов считается умение различных подразделений (к примеру, конницы и пехоты) взаимодействовать в бою. «Легковооруженная конница не только могла начинать сражение и преследовать противника, но во взаимодействии с тяжелым вооружением участвовать в рукопашной схватке, не спешиваясь с коня. Тяжелооруженная конница могла действовать только тогда, когда поддерживала легкая конница».

Одним из приемов кочевников XVIII века при ведении оборонительного боя был прием под названием «живая крепость». Для организации такой «крепости» требовалось стреножить коней и верблюдов, положить их на землю, образовав «живой круг». Тела животных могли покрывать войлоком или тюками.

Прорвать подобную оборону было крайне сложно. Любой, кто попытался бы подойти, должен был преодолеть простреливаемое свободное пространство шириной 100-200 м, затем перейти вал из сотен убитых и живых животных и только после этого сойтись в рукопашном бою с хорошо вооруженными степняками. Как правило, такая тактика заставляла противника откатываться от штурма и перейти к осаде, которая характеризовалась длительными перестрелками.

При наличии достаточного запаса провизии и боеприпасов обороняющиеся могли держать оборону в течение нескольких дней. В большинстве случаев, после длительных перестрелок, противник шел на переговоры, либо к осажденным приходило подкрепление.

Преимуществами «живой крепости» были высокая скорость ее возведения, отсутствие необходимости в дополнительных материалах, а также высокая боевая эффективность в столкновении с противником, вооруженным ружьями и стрелами. Главным средством борьбы с «живой крепостью» была легкая полевая артиллерия, перевозимая на верблюдах.

Таким образом за время правления Абылай-хана (35 лет) была проделана большая работа по созданию сильной и дисциплинированной армии, которая выполнила свою главную задачу по освобождению территорий от неприятеля. Кроме того, была восстановлена численность населения Казахского ханства.

Абылай-хану удалось обеспечить полную независимость Казахского ханства, что позволило ему уже в 70-е годы XVIII века вести политику от имени сильного государства. При его правлении Казахское ханство обрело столицу – город Туркестан. И, наконец, Абылай сумел превратить ханство в третий военно-политический центр после России и Китая.

ОТВАЖНЫЙ РАЗВЕДЧИК

В марте этого года известному казахскому разведчику, Герою Советского Союза, уроженцу Актюбинской области Малкеждару Букенбаеву исполнилось бы 100 лет.

Малкеждар Букенбаев родился 6 марта 1924 году в селе Соцжол Джуринского района Актюбинской области в семье простого рабочего. В 1939 году после окончания семилетки поступил на работу в райуполноркомзаг. Перед войной работал сотрудником районной газеты.

В 18 лет скромный Малкеждар завоевал сердце первой Оренбургской красавицы Жаники. Свадьбу сыграли 2 июля 1942 года, а уже через пару недель парень ушел на войну.

Под Белгородом получил боевое крещение. Больше недели длились сражения, а в итоге враг отступил с большими потерями. Следующее задание ознаменовалось настоящим подвигом – Малкеждар в бою сразил немецкого пулеметчика, еще одного вынудил сдаться в плен. За проявленный героизм и взятие под Полтавой семи «языков» герой награжден

орденом Красной Звезды.

В 1944 году, окончив курсы младших лейтенантов, стал офицером. И снова в бой – 20 июля того же года первым форсировал со своим взводом реку Западный Буг в ходе Люблин-Брестской наступательной операции. Необходимо было захватить выгодную позицию в районе населенного пункта Дорохуск, расположенного в 22-х километрах восточнее польского города Хелм. Позицию закрепили, смело отражали вражеские контратаки. Уже утром в рукопашной схватке Малкеждар Букенбаев лично застрелил фашистского офицера и взял в плен пятерых гитлеровцев. Во время поединка получил тяжелое ранение, но продолжал командовать взводом до прихода основных подразделений 1081-

го стрелкового полка. За годы войны был четырежды ранен.

После объявления победы, в 1945 году Малкеждар Букенбаев пригласили в Москву, где за мужество и героизм присвоили звание Героя Советского Союза и вручили ордена Ленина и медали «Золотая Звезда».

В 1949 году окончил партийную школу при Центральном Комитете Коммунистической партии Казахстана. Находился на партийной и советской работе. Жил с семьей в Актюбинске.

В это время у героя уже подрастал первенец – дочь Канипа. Вторая дочь Зоя родилась в 1946 году на Украине, когда он отправился на борьбу с бандеровцами. Всего у лейтенанта было 6 детей.

На особом счету у родителей всегда была дочь Шахризада, которая всю жизнь прожила вместе с родителями. И даже после замужества осталась возле отца-героя. Не удивительно, что сын женщины Ауезхан был одним из любимых из 12 внуков Малкеждару Букенбаеву. Ведь вплоть до 18 лет находился с ним под одной крышей.

Шахризада Букенбаева вспоминала, что отец, как и многие казахи, любил домбру и прекрасно пел, был настоящей душой компании. Его запомнили именно таким – добрым, веселым, простым в общении, а главное стойким, мужественным и преданным своему народу.

Малкеждар Букенбаев скончался 13 июня 2002 года. Гражданская панихида по легендарному разведчику прошла в Актобе. Возложить цветы пришли сотни людей – многочисленные родственники, высокопоставленные чиновники, обычные люди. Все говорили лишь об одном – слава о Малкеждаре Букенбаеве навечно вписана в историю.

Сегодня именем Героя в Актобе названы улица, школа-интернат и юридический институт.

ОТБИВАЯ АТАКУ ЗА АТАКОЙ

В рамках цикла публикаций о героях Великой Отечественной войны расскажем о подвиге храброго воина из Павлодарской области Максима Милевского.

Нариман ДЮСЕНОВ

Максим Милевский родился в селе Павловка (ныне – Коньрозек) Успенского района Павлодарской области. Окончил восемь классов школы. В феврале 1942 года призван в Рабоче-крестьянскую Красную Армию. С декабря того же года – на фронтах ВОВ.

Ранним утром 5 февраля 1945 года в районе населенного пункта Занд в Восточной Пруссии вражеские войска готовились к нападению. Они не подозревали, что командир орудия 12-го отдельного истребительного противотанкового дивизиона 3-й гвардейской Волновской Краснознаменной стрелковой дивизии старший сержант Максим Милевский готовил к бою свою пушку. Когда фашисты перешли в атаку, используя минометы, танки и артиллерию, пехота была вынуждена отойти. Подпустив танки и самоходки на близкое расстояние, Милевский открыл огонь. Первыми же выстрелами были подбиты три

головных танка и две самоходки. На орудие Милевского двигалось до роты немецких автоматчиков. Несмотря на сложившееся тяжелое положение, он сумел накрыть противника шквальным огнем и отразить контратаку.

Перегруппировав силы, противник предпринял более яростную попытку атаки. Неся большие потери, вражеским автоматчикам все же удалось прорваться к орудью Максима Милевского, который, оставив у орудия одного наводчика, с криком: «За Родину!» повел в бой остальной расчет. Немцы, не выдержав напора артиллеристов, повернули обратно. В это время Милевский расстреливал убегающих гитлеровцев.

Но даже после этого вражеские подразделения не собирались останавливаться, направив на орудие нашего земляка две самоходные установки «Фердинанд», которые открыли огонь с большой дистанции. Подпустив самоходку на расстояние 400 метров, Максим Милевский подбил ее с первого же выстрела.

За день боя расчет Милевского отразил четыре контратаки противника и уничтожил 60 гитлеровцев, удержав при

этом занимаемый рубеж.

За проявленные мужество и героизм Максим Милевский был удостоен звания Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и «Золотая Звезда».

После демобилизации в октябре 1945 года работал

диспетчером автопарка Назаровской МТС, шофером. Затем был избран председателем сельсовета, председателем одного из колхозов Успенского района Павлодарской области. Ушел из жизни 30 августа 2005 года.

НА ПУТИ В ПАРИЖ

Сегодня спортсмены разных видов спорта ведут борьбу за попадание на главный старт четырехлетия – Олимпийские игры. В их числе спортсмены Центрального спортивного комитета Министерства обороны.

Нариман ДЮСЕНОВ

На сегодняшний день двое из них уже гарантировали себе участие в Олимпиаде – это инструкторы ЦСК, боксеры Сакен Бибосинов и Махмуд Сабырхан. Для Сакена Олимпиада в Париже станет второй в карьере. На прошлых играх в Токио он завоевал «бронзу».

Махмуд Сабырхан – довольно опытный боксер, в копилке которого «золото» чемпионата мира, «серебро» чемпионата Азии и бронзовая медаль молодежного чемпионата мира. В лицензионном турнире к Олимпиаде в итальянском Бусто-Арсицио он выступал в весовой категории до 57 кг. Игры в Париже станут первыми в карьере спортсмена.

Махмуд – это классический панчер, выносливый на ринге и обладающий сокрушительным ударом. Не зря его сравнивают с именитым украинским боксером Василием Ломаченко. Кроме того, он грамотно боксирует с точки зрения тактики. Для этого он много изучает своих соперников, обращая внимание на их сильные и слабые стороны, – говорит личный тренер Махмуда, участник трех Олимпиад Биржан Жакыпов.

В ходе подготовки к турниру в Италии боксеры провели ряд сборов в Алматы и Шымкенте, где работали над укреплением физического состояния и проводили спарринги.

Особая роль в успешном выступлении армейского боксера принадлежит его тренеру, который передает ему свой бесценный олимпийский опыт. Биржан Жакыпов подчеркивает, что Олимпиада есть

Олимпиада, и она заставляет спортсмена волноваться и переживать, будь то первые игры в карьере или вторые. По его словам, специфика бокса заключается в его индивидуальности. Все смотрят только на тебя и подмечают твои ошибки.

По словам Биржана Жакыпова, участие в Олимпиаде является главной вершиной любительского бокса. Его подопечный был чрезвычайно рад возможности побороться за олимпийское «золото».

Теперь уже никто у него не отнимет статус участника олимпийских игр, как главного старта четырехлетия. Дальше остается усиленно готовиться, чтобы достойно представить свою страну и в случае триумфа поднять ее флаг, – отметил Биржан Жакыпов.

Стоит отметить, что Олимпиада в Токио не принесла в нашу копилку золотых наград в боксе, что было расценено как неудачное выступление. По словам

Биржана Жакыпова, тренерский штаб делает все возможное, чтобы в этом году боксеры из нашей страны вернули себе звание одних из лучших в мире.

Наш собеседник подчеркивает, что за последние десятилетия уровень бокса в мире существенно вырос, создавая огромную конкуренцию в борьбе за золотые медали.

Махмуд очень молод, а учитывая то, что на Олимпиаде можно боксировать до сорока лет, можно сказать, что у него впереди еще два-три главных старта в мире. Главное для него – выдержать все нагрузки и тренировки, – сказал собеседник.

В оставшееся перед Олимпийскими играми время тренерский штаб разработает программу подготовки к соревнованиям, чтобы вывести спортсменов на пик формы к старту олимпийского турнира.

ОПРЕДЕЛЕННЫ ЛУЧШИЕ СТАРШИНЫ

В Алматы на базе Военно-инженерного института радиоэлектроники и связи прошли сборы по подготовке старшин подразделений воинских частей Сил воздушной обороны Вооруженных Сил РК.

Обучение направлено на повышение профессиональной подготовки старшин в вопросах организации бытовых условий военнослужащих и качественного выполнения своих должностных обязанностей. Особое внимание было уделено налаживанию и ведению ротного хозяйства. Руководитель сбора, заместитель главнокомандующего Силами воздушной обороны по тылу полковник Асылхан Таубаев подчеркнул важность таких занятий для получения старшинами необходимой в службе ценной информации.

Программа сборов включала лекции, показательные и инструктивные занятия, а также практические занятия по ведению ротного хозяйства. Участники обсудили вопросы хранения продовольствия, техники

и имущества продовольственной службы, а также системы модернизированного питания. Отдельное внимание было уделено обеспечению экологической и противопожарной безопасности воинской части.

В завершение сборов старшины сдавали зачеты по знанию должностных обязанностей и физической подготовке, а также проходили тестирование на знание руководящих документов по тыловому обеспечению. Лучшие старшины были награждены за свои достижения.

Сборы прошли на высоком организационно-методическом уровне, став еще одним шагом на пути повышения профессионального уровня военнослужащих этой категории.

«СДЕЛАТЬ ДОБРОЕ ДЕЛО НЕСЛОЖНО!»

В очередной раз военнослужащие регионального командования «Юг» приняли участие в благородной донорской акции. Причем для сдачи крови им не пришлось покидать место службы. Мобильная группа Жамбылского областного центра крови сама прибыла в штаб регионального командования «Юг».

Дина МУХАРИНОВА,
Владимир МАРТЫНЕНКО (фото),
пресс-служба Таразского гарнизона

Медики Жамбылского областного центра крови понимают, что военнослужащие – люди занятые, и вырваться со службы, чтобы сдать кровь, у них не всегда получается. А поскольку мобильная группа оснащена всем необходимым медицинским оборудованием для проведения анализов и забора крови, то проще прибыть к военным в гости. Тем более, те всегда выражают готовность сдать кровь. Медицинский пункт штабного батальона РГК «Юг» на время стал мини-центром крови. В нем свободно разместились и врачи, которые производят первичный прием, и лаборанты с техникой для проведения экспресс-анализов. Заполнив все бланки и ответив на все вопросы медиков, военнослужащие

готовы пройти в основной зал, где уже расставлены специальные кресла и оборудование для забора крови.

Я очень рада, что сегодня сдала кровь, которая, может быть, кому-то поможет вернуть здоровье, – подчеркнула психолог регионального командования «Юг» майор Акмарал Тюлеутаева, – Все мои сослуживцы с готовностью сделали это доброе дело, тем более мобильная группа центра крови сама прибыла к нам в штаб.

Многих военнослужащих регионального командования «Юг» можно называть почетными донорами, так как они сдают кровь всегда, когда в штаб приезжает мобильная группа центра крови.

Лично я не упускаю возможности сдать кровь, когда к нам приезжают из центра крови, за исключением дней, когда нахожусь на полигоне или в командировке, – рассказал сержант 1-го класса, временно исполняющий обязанности начальника службы комплектования штабного батальона РГК «Юг» Кожабек Турмамбетов. – Сделать доброе дело несложно! Зато потом так радостно на душе!

Даже боевое дежурство не помеха сдать кровь, ведь процесс займет совсем немного времени. Зато каким большим будет чувство удовлетворения от того, что сделано доброе дело, и донорская кровь может спасти кому-то здоровье и жизнь.

Здоровье у военнослужащих в подавляющем большинстве отменное, сами они приветливы и дисциплинированы, – отмечает врач-терапевт Центра крови Айгуль Кульджабаева. – Мы всегда охотно приезжаем в штаб регионального командования «Юг». Нас здесь с радостью ждут. И как от хороших хозяев, мы уезжаем не с пустыми руками: один визит к военным существенно пополняет банк донорской крови Жамбылской области.

ЗАКОН И ПОРЯДОК ПРЕВЫШЕ ВСЕГО!

Офицеры Управления военной полиции Акмолинского регионального гарнизона подполковник Есимкулов Э. и подполковник Наурызбек Н. провели беседу с личным составом Военного колледжа имени Сагадата Нурмагамбетова.

С военнослужащими, кадетами и уланами была проведена разъяснительная работа, а также доведение соответствующего законодательства Республики Казахстан в области правил поведения военнослужащих, ношения военной формы одежды, профилактики совершения правонарушений, игромании, а также

злоупотребления спиртными напитками.

Согласно плану межведомственной Программы «Береги жизнь» с личным составом в течение года проводится комплекс мероприятий по профилактике происшествий и правонарушений в воинской среде.

SARBAZ

ҚР Қорғаныс министрлігінің
тапсырысы бойынша шығады

Шығарушы редакторлар
Тимур АУБАКИРОВ
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА
Наргиз МУКАТАЕВА

Нариман ДЮСЕНОВ

«Шығыс» Өңқ аймақтық тілші

Алуа ИСКАКОВА

«Астана» Өңқ аймақтық тілші

Фархат КИНЖИТАЕВ

Дизайнер
Адил ШЕРИМБЕТОВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г
Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқес сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.
Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы.
Газет жұма күні шығады.
Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы, Домалақ ана көшесі, 11 үй.
Вебсайт: www.sarbaz.kz
Тел/факс: 8 702 712 36 70
E-mail: INFO@SARBAZ.KZ
Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады. Алматы қаласы, С.Мұқанов көшесі, 223-Б
Калемі 3 б. т.
Офсеттік баспалым.
Индекс 604204
Таралымы 2384 дана
Тапсырыс №12